

Pál apostol Rómabeliekhez írt levele

Szerző, címzés és üdvözlés (1:1-7)

Róm 1. Pál, Jézus Krisztusnak szolgálója, elhívott apostol, elválasztva Isten evangéliumának hirdetésére, **2** melyet eleve megígért az ő prófétái által a szent Írásokban, **3** az ő Fia felől, aki Dávid magvából származott test szerint, **4** aki a szentség Szelleme tekintve erőben Isten Fiának bizonyult a halálból való feltámadás által, a mi Urunk Jézus Krisztus felől; **5** aki által vettük a kegyelmet és az apostoli küldetést hitben való engedelmességre, minden nemzetben, az ő nevéért; **6** akik között vagytok ti is, Jézus Krisztusnak hivatalosai: **7** mindenkinek, akik Rómában vagytok, Isten szerelmeseinek, hivatalos szenteknek: Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

Pál Rómába készül az örömhírt hirdetni (1:8-17)

8 Először hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon híre van. **9** Mert az Isten a tanúm, akinek szellememmel szolgállok az ő Fia örömezenetének hirdetésével, hogy szüntelen emlékezem felőletek, **10** imádkozásaimban mindenkör könnyörögvén, bárcsak egyszer már jó szerencsés utam adódna Istennek akaratából, hogy hozzátok mehessek; **11** mert kívánlak titeket látni, hogy valamilyen szellemi ajándékot adhassak át nektek a ti megerősítésekre, **12** azaz, hogy együtt felbuzduljunk nálatok, mi a ti hitetek által, ti pedig az enyém által. **13** Nem akarom pedig, hogy ne tudjátok testvéreim, hogy gyakran elvégeztem magamban, hogy elmegyek hozzátok (de mindeig megakadályoztattam), hogy köztetek is nyerjek valami szellemi gyü-

mölcsöt, mint a többi nemzetben is. **14** Mind a görögöknek, mind a barbároknak, mind a bölcseknek, mind a tudatlanoknak adósuk vagyok. **15** Azért ami rajtam áll, kész vagyok nektek is, akik Rómában vagytok, az evangéliumot hirdetni.

16 Mert nem szégyellem a Krisztus evangéliumát; mert Istennek ereje az minden hívőnek megmentésére, zsidónak először meg görögnek. 17 Mert az Istennek igazságossága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből él.” (Hab 2:4)

Az emberiség megromlásának oka, folyamata és következménye (1:18-32)

18 Mert nyilvánvaló az Istennek haragja a mennyből az embereknek minden istentelensége és igazságtalansága ellen, akik az igazságot igazságtalansággal feltartóztatják. **19** Mert mindaz, ami az Istenből megismerhető nyilvánvaló előttük; mert az Isten nyilvánvalóvá tette számukra: **20 Hiszen mindaz, ami Istenben láthatatlan, tudniillik az ő örökkévaló ereje és isteni mivolta, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból megértetvén meglátható;** azért, hogy ne legyen mentségük: **21** mivelhogy megismerték az Istent, mégsem Istenként dicsőítették Őt, sem hálát nem adtak Neki; hanem az ő okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő értetlen szívük megsötétedett. **22** Magukat bölcseknek tartván, ostobákká váltak; **23** és az örökkévaló Istennek dicsőségét felcserélték mulandó embereknek és madaraknak és négylábú állatoknak és csúszó-mászó állatoknak képmásával. **24** Annak okáért kiszolgáltatta őket az Isten szívük kívánságaiban tisztátalanságnak, hogy egymás testét megbecstelenítsék; **25** mint akik az Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, és a teremtett

dolgokat tisztelték és szolgálták a Teremtő helyett, aki mindörökké áldott. Ámen.

26 Annak okáért odaadta őket az Isten gyalázatos szenvedélyekre; mert a közöttük való nők is felcserélték a természetes nemi érintkezést természetellenesre; 27 hasonlóképpen a férfiak is elhagyván a női nemmel való természetes szexuális életet, egymásra gerjedtek bujaságukban, férfiak férfiakkal fajtalankodva, és az ő tévelygésüknek méltó jutalmát megkapták önmagukban. 28 És amiképpen nem tartották méltónak az Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen odaadta őket az Isten méltatlan gondolkodásmódra, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek: 29 akik teljesek minden igazságtalansággal, paráznasággal, gonoszsággal, kapzsisággal, romlottsággal; tele vannak irigységgel, gyilkossággal, versengéssel, álnoksággal, rosszindulattal; 30 besúgók, rágalmazók, istengyűlölők, gátlástalanok, kevélyek, dicsekvők, rosszban mesterkedők, szüleiknek engedetlenek, 31 értetlenek, megbízhatatlanok, szeretetlenek, engesztelhetetlenek, könyörtelenek; – 32 akik jóllehet az Isten igazságos ítéletét ismerik, hogy akik ilyeneket cselekszenek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek.

Zsidók és nem zsidók egyaránt a bűn hatalma alatt vannak (2:1-3:18)

Róm 2. Annak okáért nincs mentséged óh ember, bárki légy is, aki ítélsz: mert amiben más fölött ítélsz, önmagadat ítéled el; mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz. 2 Tudjuk pedig, hogy Isten ítélete igazságnak megfelelően sújtja azokat, akik ilyeneket cselekszenek. 3 Vagy azt gondolod, óh ember, aki megítéled azokat, akik ilyeneket cselekszenek, és te is azokat cselekszed, hogy te el-

kerülöd az Isten ítéletét? 4 Avagy megveted az ő jóságának gazdagságát, ítéletének elhalasztását és hosszútűrését, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít? 5 Te viszont a te keménységedhez és meg nem tért szívedhez méltón halmozod fel magadnak a büntetést a büntetésnek és az Isten igazságos ítélete ki nyilatkoztatásának napjára.

6 Aki „megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint” (Zsolt 62:13): 7 azoknak, akik a jó cselekvésében való kitartással dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel; 8 azoknak pedig, akik versengők és akik nem engedelmeskednek az igazságnak, viszont engednek az igazságtalanságnak, haraggal és büntetéssel. 9 Nyomorúság és szorongatás minden gonoszt cselekedő ember lelkének, zsidónak először meg görögnek; 10 dicsőség pedig, tisztesség és békesség minden jót cselekedőnek, zsidónak először meg görögnek: 11 **mert nincsen Isten előtt személyválogatás.**

12 Mert akik Törvény nélkül vétkeztek, Törvény nélkül vesznek is el; és akik a Törvény alatt vétkeztek, Törvény által ítéltetnek meg. 13 Mert nem a Törvény tanulmányozói igazak Isten előtt, hanem a Törvény megcselekvői fognak megigazulni. 14 Amikor ugyanis a nemzetek közül valók, akik nem rendelkeznek a Törvénnyel, természetüktől fogva a Törvény dolgait cselekszik, akkor ők, a Törvénnyel nem rendelkezők, ők maguk a Törvény önmaguk számára: 15 ezzel is igazolva, hogy a Törvény cselekedete be van írva az ő szívükbe, mivel tanúbizonyságot tesznek arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik 16 azon a napon, amelyen Isten megítéli az emberek titkait az én evangéliumom szerint Jézus Krisztus által.

17 Íme, te zsidónak nevezed magadat, és a Törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel, 18 és ismered az

ő akaratát, és meg tudod ítélni, melyek különböznek attól, mivelhogy a Törvényből megtanítottátál; **19** és azt hiszed magadról, hogy te a vakoknak vezetője, a sötétségben levőknek világossága, **20** a balgák tanítója, a kiskorúak oktatója vagy, birtokolván a Törvényben az ismeret és igazság külső formáját. **21** Aki azért mást tanítasz, magadat nem tanítod-e? Aki azt hirdeted: Ne lopj! – lopsz-e? **22** Aki azt mondod: Ne törj házasságot! – házasságtörő vagy-e? Aki utálod a bálványokat, templomgyalázó vagy-e? **23** Aki a Törvénnyel dicsekszel, a Törvény megszegése által az Istent gyalázod-e? **24** Mert „az Istennek neve miattatok káromoltatik a nemzetek között” (Ézs 52:5), amint meg van írva.

25 Mert használ ugyan a körülmetélkedés, ha a Törvényt megtartod; de ha a Törvényt áthágod, a te körülmetélkedésed körülmetéletlenséggé lett. **26** Ha tehát a körülmetéletlenek megtartják a Törvény parancsolatait, az ő körülmetéletlenségük nem körülmetélkedésül tulajdoníttatik-e nekik? **27** És a természettől fogva körülmetéletlen ember, ha a Törvényt megtartja, elítél téged, aki a betű és körülmetélkedés mellett (vagy által) hágod át a Törvényt. **28** Mert nem az a zsidó, aki külsőképpen az; sem nem az a körülmetélés, ami a testen külsőleg látható: **29** hanem az a zsidó, aki belsőképpen az; és a szívnek Szellem által, nem betű szerinti körülmetélése az igazi körülmetélés; amelynek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van.

Róm 3. Milyen tekintetben különbözik hát a zsidó? Vagy micsoda haszna van a körülmetélkedésnek?

– **2** Minden tekintetben sok. Mindezekelőtt, hogy az Isten rájuk bízta az ő beszédeit.

– **3** De hát hogyha némelyek nem hittek? Vajon azoknak hitetlensége nem teszi-e hiábavalóvá az Isten hűségét?

– **4** Távol legyen! Sőt inkább az Isten legyen igaz, minden ember pedig hazug, amint meg van írva: „*Hogy igaznak bizonyulj a te beszédeidben, és győzedelmes légy, mikor vádolnak téged.*” (Zsolt 51:6)

5 Ha pedig a mi igazságtalanságunk az Istennek igazságát mutatja meg, mit mondjunk? Vajon igazságtalan-e az Isten, hogy minket büntet? Emberi módon szólok.

– **6** Távol legyen! Mert akkor mi módon ítéli meg az Isten a világot?

– **7** Mert ha az Istennek igazsága az én hazugságom által csak gyarapodott az ő dicsőségére, miért ítéltetem én továbbra is bűnösnek? **8** Sőt inkább ne cselekedjük-e a rosszat, hogy abból jó származzon? – amivel minket rágalmaznak is, és amint némelyek mondogatják, hogy mi így beszélünk, ezért méltán sújt minket az ítélet.

9 Hogy is van ez tehát? Különbek vagyunk-e?

– Semmiképpen sem. Mert az előbb emeltünk vádat zsidók és görögök ellen egyaránt, hogy mindnyájan a bűn hatalma alatt vannak; **10** amint meg van írva, hogy „*Nincsen csak egy igaz is; 11 nincs, aki megértse, nincs, aki keresse az Istent. 12 Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalanokká lettek; nincs, aki jót cselekedjen, nincsen csak egy is.*” (Zsolt 14:1-3) **13** „*Nyitott sír az ő torkuk; nyelvükkel álnokságot szólnak*” (Zsolt 5:9); „*Áspiskígyó mérge van ajkaik alatt.*” (Zsolt 140:3) **14** „*Szájuk telve átkozódással és keserűséggel.*” (Zsolt 10:7) **15** „*Lábaik gyorsak a vérontásra. 16 Útjaikon romlás és nyomorúság van, 17 és a békességnek útját nem ismerik.*” (Ézs 59:7-8) **18** „*Nincs istenfélelem az ő szemük előtt.*” (Zsolt 36:1)

Következtetés: minden ember csak hit által válhat igazzá (3:19-31)

19 Tudjuk pedig, hogy amit a Törvény mond, azoknak mondja, akik a Törvény hatálya alatt vannak; hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék. **20** Annak

okaért a Törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg az ő színe előtt: mert a bűn ismerete a Törvény által van.

21 Most azonban a Törvénytől függetlenül jelent meg az Istennek igazságossága, amelyről tanúbizonyságot tesznek a Törvény és a Próféták; 22 Istennek igazságossága a Jézus Krisztusba vetett hit által mindenki számára, aki hisz. Mert nincs különbség, 23 mert mindnyájan vétkeztek, és nélkülözik az Isten dicsőségét. 24 Megigazulván ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által, 25 akit az Isten engesztelő áldozatul rendelt, az ő vérébe vetett hit által, hogy megmutassa az ő igazságosságát a korábban elkövetett bűnök elengedésén keresztül 26 Isten türelmi ideje alatt, az ő igazságosságának bizonyítékául, a mostani időszakban; hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki Jézus hitéből való.

- 27 Hol van tehát a dicsekvés?
- Ki van zárva.
- Mely törvény által? A cselekedeteké által?
- Nem; hanem a hit törvénye által. 28 Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a Törvény cselekedeteitől függetlenül.
- 29 Avagy Isten csak a zsidóké-e? Avagy nem a nemzeteké is?
- Bizony a nemzeteké is. 30 Mivel-hogy egy az Isten, aki megigazítja a körülmetélkedetteket hitből és a körülmetéletleneket hit által.
- 31 A Törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-e a hit által?
- Távol legyen! Sőt inkább a Törvényt megerősítjük.

Ábrahám is hit által vált igazzá (4:1-25)

Róm 4. Mit mondhatunk tehát, mire talált rá Ábrahám, a mi test szerinti ősatyánk? 2 Ha ugyanis Ábrahám cselekedetekből igazult meg, van mivel dicsekedjen, de nem az Isten előtt.

3 Mert mit mond az Írás: „Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és az igazságul /igazságosságként tulajdonított neki.” (1 Móz 15:6)

4 Annak pedig, aki munkálkodik, a fizetséget nem kegyelemből számítják föl, hanem tartozás szerint; 5 ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul /számíttatik be igazságosságként/. 6 Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek az Isten igazságosságot tulajdonít cselekedetektől függetlenül: 7 „Boldogok, akiknek megbocsáttattak az ő hamisságaik, és akiknek elfedeztettek az ő bűneik. 8 Boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.” (Zsolt 32:1-2)

9 Ez a boldogság tehát a körülmetélkedettekre vonatkozik, vagy a körülmetéletlenekre is? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak a hit „tulajdoníttatott igazságul /számíttatott be igazságosságként”. 10 Nos, miként tulajdoníttatott /számíttatott be tehát? Körülmetélt vagy körülmetéletlen állapotában?

- Nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotában. 11 És a körülmetélkedés jegyét körülmetéletlenségében tanúsított hitéből fakadó megigazulásának pecsétjeként kapta: hogy atyja legyen mindazoknak, akik körülmetéletlen létükre hisznek, hogy azoknak is igazságosságként /megigazulásként számíttasson be; 12 és hogy atyja legyen a körülmetélteknek is, azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek, hanem követik is a mi ősatyánknak, Ábrahámnak körülmetéletlenségében tanúsított hitének nyomdokait.

13 Mert nem a Törvény által adott az ígélet Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által. 14 Mert ha azok az örökösök, akik a Törvény alapján állnak, hiábavalóvá lett a hit, és haszontalanná az ígélet: 15 mert a Törvény büntetést eredményez: ahol pedig nincsen Törvény, ott

törvénszegés sincs. **16** Emiatt van hitből, hogy kegyelemből legyen; hogy erős legyen az ígéret az összes le származottnak; nemcsak a Törvényből valóknak, hanem az Ábrahám hitéből származók számára is, aki mindnyájunknak atyánk – **17** amint meg van írva, hogy „*Sok nemzet atyjává tettelek téged*” (1 Móz 13:16; 17:4-5) –, az előtt az Isten előtt, aki-ben hitt, aki a halottakat megeleveníti, és azokat, akik nem léteznek, előszólítja, mint létezőket. **18** Aki a remélhetők ellenére reménykedve hitte, hogy „*sok nemzet atyja*” lesz, aszerint, amint megmondattott: „*Így lesz a te magod*”. **19** És hitében erős lévén, nem gondolt az ő már életerejét vesztett testére, bár majdnem százesztendőös volt, sem Sára elhalt méhére; **20** az Isten ígéretében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adván az Istennek, **21** és teljesen elhitte, hogy amit ő ígért, képes is megtenni. **22** Azért is ez igazságossággul /megigazulásul számíttatott be /tulajdoníttatott neki. **23** De nemcsak őmiatta íratott meg, hogy beszámíttatott neki, **24** hanem miattunk is, akiknek majd be fog számíttatni, nekünk tudniillik, **akik hiszünk Abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat Jézust a halálból, 25 aki a mi bűneink miatt halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért /hogya mi megigazuljunk.**

Mi is igazakká válunk hit által (5:1-11)

Róm 5. Megigazulván azért hitből, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által, **2** aki által szabadon járulhatunk hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben szilárdan megálltunk; és amelyben dicsekszünk is az Isten dicsőségének reménységével. **3** Sőt nemcsak ezzel, hanem dicsekszünk a szorongattatásokkal is, tudván, hogy **a szorongattatás kitartást eredményez, 4 a kitartás pedig kipróbáltságot, a ki-**

próbáltság pedig reménységet, 5 a reménység pedig nem hagy cserben; mert az Istennek szeretete kitöltötte a mi szívünkbe a Szent Szellem által, aki adatott nekünk.

6 Mert Krisztus, mikor még erőtlene-k voltunk, a maga idejében meghalt az istentelenekért. **7** Hiszen még az igazért is alig hajlandó meghalni valaki; ámbár a jóért talán csak meg merne halni valaki. **8 Az Isten azonban a mihozzánk való szeretetét abban mutatta meg, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt.** **9** Minekutána azért most megigazultunk az ő vére árán, sokkal inkább meg fogunk menekülni a büntetéstől /haragtól Őáltala. **10** Mert ha akkor, amikor ellenségei voltunk, kibékültünk Istennel az ő Fiának halála által, sokkal inkább meg fogunk menekülni az ő élete által, miután kibékültünk Vele. **11** Sőt nemcsak hogy kibékültünk, de még dicsekszünk is az Istenben a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most ebben a kibékülésben részesültünk.

Egy ember által váltunk bűnösökké, egy által válunk igazakká is (5:12-21)

12 Annak okáért, miképpen egy ember által jött be a világba a bűn, és a bűn által a halál, és így a halál minden embert utolért, mivelhogy mindannyian vétkeztek. **13** (Ugyanis a Törvény előtt is jelen volt a bűn a világban; és bár a bűn nem számíttatik be, ha nincs törvény, **14** mégis a halál uralkodott Ádámtól Mózesig azokon is, akik nem az Ádám törvénszegéséhez hasonló módon vétkeztek – aki ama Eljövendőnek előképe volt.)

15 De a kegyelem ajándéka nem úgy van, mint a bűneset; mert ha annak az egyetlen egynek bűne miatt sokan haltak meg, még sokkal bőségesebben kiárad az Isten kegyelme és ajándéka egyetlen ember, Jézus Krisztus kegyelme által sokakra. **16** És az ajándék sem olyan, mint az egy vétkező bűnének következménye; mert az ítélethozatal egyetlen bűnből jutott kár-

hozzátó /elmarasztaló ítéletre, az ajándékba kapott kegyelem pedig sok bűnből megigazulásra /felmentő ítéletre. **17** Mert ha az egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által: sokkal inkább az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, akik a kegyelemnek és a megigazulás ajándékának bőségében részesültek. **18 Bizonyára azért, amiképpen egynek vétke által minden emberre elhatott az ítéletet: azonképpen egynek igazságos cselekedete által minden emberre elhatott az élet megigazulása.** **19** Mert amiképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek: azonképpen egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek. **20** Közben pedig érvénybe lépett a Törvény, hogy a bűn megsokasodjon; de ahol elszaporodik a bűn, ott a kegyelem még sokkal bőségesebb: **21** hogy amiképpen uralkodott a bűn a halál miatt, azonképpen a kegyelem is uralkodjon igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Krisztussal együtt meghaltunk a bűn számára (6:1-7:6)

Róm 6. Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál bőségesebb legyen? – **2** Távol legyen! Akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban? **3** Avagy nem tudjátok-e, hogy akik bemerítkeztünk Krisztus Jézusban, az ő halálába merültünk be? **4** Eltemettünk azért ővele együtt a bemerítkezés által a halálba: hogy amiképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. **5** Mert ha az ő halálához hasonlóan eggyé lettünk Vele, bizonyára feltámaszásához hasonlóan is azok leszünk. **6** Tudván azt, hogy a mi régi énünk Ővele megfeszítettett, hogy cselekvésképtelenné váljon a bűn teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: **7** – aki ugyanis

meghalt, felszabadult a bűn alól. **8** Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele; **9** tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé nem hal meg; a halál többé rajta nem uralkodik. **10** Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer s mindenkorra; s az életet, amelyet él, az Istennek éli. **11** Ezenképpen ti is úgy tekintsétek magatokat, hogy meghaltatok a bűn számára, de éltek az Isten számára a mi Urunk Jézus Krisztusban!

12 Ne uralkodjon tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy az ő kívánságainak engedelmeskedjete: **13** Se ne adjátok oda a ti tagjaitokat az igazságtalanság fegyvereiül a bűnnek; hanem adjátok át magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltek, és a ti tagjaitokat is adjátok oda az igazság fegyvereiül az Isten számára. **14** Mert a bűn tirajtatok többé nem uralkodik; mert nem a Törvény hatálya, hanem a kegyelem uralma alatt álltok.

– **15** Hogy is van tehát? Vétkezzünk-e mivelhogy nem vagyunk a Törvény hatálya alatt, hanem a kegyelem uralma alatt?

– Távol legyen! **16** Avagy nem tudjátok, hogy akinek oda szánjátok magatokat (rab)szolgául az engedelmes-ségre, annak vagytok (rab)szolgái, akinek engedelmeskedtek: vagy a bűnnek, hogy meghaljatok, vagy az engedelmisségnek, hogy igazakká váljatok? **17** De hála az Istennek, hogy jöllehet a bűn (rab)szolgái voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtek a tanítás azon követendő mintájának, amelyre rábízattatok; **18** és felszabadulván a bűn hatalma alól, az igazságosság (rab)szolgáivá lettetek. **19** (Emberi módon szólok a ti testi természetetek erőtlensége miatt.) Mert amiképpen odaszántátok a ti tagjaitokat a tisztátalanság és a törvénytelen-ség (rab)szolgáiként a törvénszegésre: azonképpen szánjátok oda most a ti tagjaitokat az igazságosság (rab)szolgáiként a megszentelődésre.

20 Mert amikor a bűn (rab)szolgái voltak, szabadok voltak az igazságosságtól. 21 Micsoda gyümölcsöt hozott ez nektek, amiket most szégyelltek? Mert azoknak vége a halál. 22 Most pedig, miután felszabadultatok a bűn hatalma alól, (rab)szolgáivá lettetek az Istennek: megvan a gyümölcsötök a megszentelődésre, aminek a vége pedig az örök élet. 23 **Mert a bűn zsoldja a halál; az Isten kegyelmének ajándéka pedig az örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban.**

Róm 7. Avagy nem tudjátok-e testvéreim – mert törvényismerőkhöz szólok –, hogy a Törvény addig uralkodik az emberen, ameddig az él? 2 Mert a férjes asszonyt a Törvény férjéhez köti, míg él a férje, de ha meghal a férj, felszabadul az asszony a férj törvénye alól. 3 Azért tehát amíg él a férje, házasságtörőnek mondják, ha más férfié lesz; ha azonban meghal a férje, felszabadul e törvény alól, úgy hogy nem lesz házasságtörő, ha hozzá megy más férfihoz. 4 Azért testvéreim, ti is meghaltatok a Törvény számára a Krisztus teste által, hogy máséi legyetek, azéi, aki a halálból feltámasztatott, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek. 5 Mert amikor a testi természetben éltünk, a bűnök szenvedélyei a Törvény által működtek tagjainkban, hogy gyümölcsöt teremjenek a halálnak; 6 most viszont felszabadultunk a Törvény hatálya alól, miután meghaltunk annak számára, ami fogva tartott bennünket; hogy a Szellem újszerűségében szolgáljunk, és nem a betű elavultságában.

A Törvény megmutatja a bűnt, de nem tudja legyőzni (7:7-25)

7 Mit mondunk tehát? A Törvény bűn-e?

– Távol legyen! Sőt inkább a bűnt nem ismertem, hanem csak a Törvény által; mert a kívánságról sem tudtam volna, ha a Törvény nem mondaná:

„Ne kívánd!” 8 De a bűn kihasználva az alkalmat, a parancsolat által ébresztett bennem mindenféle kívánságot; mert Törvény nélkül halott a bűn. 9 Én pedig egykor a Törvény nélkül éltem: de a parancsolat eljöttével életre kelt bennem a bűn, 10 én pedig meghaltam; és kiderült, hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van. 11 Mert a bűn kihasználva az alkalmat, a parancsolat által félrevezetett engem, és megölt. 12 Azért tehát a Törvény szent, és a parancsolat is szent és igazságos és jó.

– 13 Akkor hát a jó nekem a halálomra lett?

– Távol legyen! Sőt inkább a bűn van a halálomra: hogy lelepleződjön a bűn, mely a jót arra használja, hogy nekem halált szerezzen, hogy teljes mértékben bűnös legyen a bűn a parancsolat által. 14 Mert tudjuk, hogy a Törvény szellemi; én ellenben testi vagyok, eladva rabszolgaként a bűnnek. 15 Mert nem értem saját viselkedésemet; hiszen nem azt teszem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem. 16 Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, egyetértek a Törvénnyel, hogy jó. 17 Akkor tehát már nem én cselekszem azt, hanem a bennem lakozó bűn. 18 Mert tudom, hogy nem lakik bennem, azaz a testi természetben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó megvalósítását nem találom. 19 Mert nem a jót cselekszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekszem, melyet nem akarok. 20 Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, akkor már nem én művelem azt, hanem a bennem lakozó bűn. 21 Megtalálom azért önmagamban, aki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a rossz itt van bennem. 22 Mert az énem legmélyén gyönyörködöm az Isten Törvényében; 23 de látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik a szívem értelmének törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, amely a tagjaimban van.

24 Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem a halálnak ebből a testéből?

25 Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Azért jóllehet én a szívem értelmével az Isten Törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgálok.

Krisztus tud megszabadítani minket a bűntől (8:1-17)

Róm 8. Nincsen azért immár semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem testi módon élnek, hanem szellemi módon. 2 Mert a Jézus Krisztusban levő élet Szellemének törvénye fölszabadított engem a bűn és a halál törvénye alól. 3 Mert ami a Törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtlén volt a test miatt, az Isten az ő Fiát elbocsátván bűn testéhez hasonló formában és a bűnért, elítélte a testben levő bűnt, 4 hogy a Törvénynek jogos követelése beteljesüljön mibennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Szellem szerint.

5 Mert a test szerint élők a test dolgaival törődnek; a szellem szerint élők pedig a Szellem dolgaival. 6 Mert a testnek gondolata halál; a szellem gondolata pedig élet és békeség. 7 Mert a test hajlama ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten Törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is képes erre. 8 A test szerint élők pedig /akik pedig testben vannak/ nem lehetnek kedvesek Isten előtt. 9 Ti azonban nem test szerint éltek, hanem szellem szerint /nem vagytok testben, hanem szellemben/, ha ugyan az Isten Szelleme lakik bennetek. **Akiben pedig nincs a Krisztus Szelleme, az nem az övé.** 10 Hogyha pedig Krisztus tibennetek él, jóllehet a test halott a bűn miatt, a szellem ellenben élő /élet a megigazulás által. 11 És ha Annak a Szelleme lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a ha-

lálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó Szelleme által.

12 Annak okáért testvéreim, nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk: 13 mert, ha test szerint éltek, meghaltok; de ha a test cselekedeteit a szellemmel megöklöklitek, éltek. 14 **Mert akiket Isten Szelleme vezet, azok Isten fiai.** 15 Mert nem a rabszolgaság szellemét kaptátok ismét, hogy féljete, hanem a Fiúság Szellemét kaptátok, aki által kiáltjuk: „Abba! Atyám!” 16 Ez a Szellem a mi szellemünkkel együtt tanúsítja, hogy Isten gyermekei vagyunk. 17 Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.

A teremtés, a hívők és a Szellem szülési fájdalmai (8:18-27)

18 Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely nyilvánvalóvá fog válni számunka. 19 Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. 20 A teremtett világ ugyanis hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem amiatt, aki az alá vetette annak a reményében, 21 hogy maga a teremtett világ is megszabadul a romlandóság rabságából az Isten gyermekei dicsőségének szabadságára. 22 Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt vajúdik és nyög mind ez ideig.

23 Sőt nemcsak a teremtett világ, hanem maguk a Szellem zsengejének birtokosai, mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várván a fiúvá fogadást, a mi testünk megváltását /rabszolgaságból való kiváltását/. 24 Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, amely látható, nem reménység; mert amit lát valaki, miért remélné is azt? 25 Ha pedig abban reménykedünk, amit nem látunk, arra kitartással várakozunk.

26 Hasonlatosképpen pedig a Szellem is segítségére van a mi erőtlenségünknek. Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, amint kellene; de maga a Szellem jár közben értünk kimondhatatlan sóhajtozásokkal. **27** Aki pedig a szíveket kutatja, tudja, mi a Szellem szándéka, mert Isten akaratát szerint jár közben a szentekért.

Istennel végül teljes győzelmet aratunk (8:28-39)

28 Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van, akik az ő végzése szerint elhívtak. **29** Mert akiket **eleve ismert**, eleve el is rendelte, hogy azok az ő Fia képmásához váljanak hasonlóvá, hogy ő legyen az elsőszülött a sok testvér között. **30** Akiket pedig **eleve elrendelt**, azokat el is hívta; és akiket **elhívott**, azokat meg is igazította; akiket pedig **megigazított**, azokat meg is dicsőítette.

31 Mit mondunk azért ezekre? **Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?** **32** Aki az ő tulajdon Fiát nem kímélte, hanem őt mindnyájunkért odaadta, hogyan ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk? **33** Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít; **34** Kicsoda az, aki elítél? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbján van, aki közben is jár értünk. **35** Micsoda szakít el minket a Krisztus szeretetétől? Nyomorúság vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver-e? **36** Amint meg van írva, hogy: „*Teérted gyilkoltatunk minden nap; olyannak tekintenek minket, mint vágó juhokat.*” (Zsolt 44:23)

37 De mindezekben felettébb diadalmaskodunk, Az által, aki minket szeretett. **38** Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, **39** sem magasság, sem mélység, sem semmi más

teremtmény nem szakíthat el minket Isten szeretetétől, mely Jézus Krisztusban, a mi Urunkban van.

Az eleve elrendelés Izrael történelmében (9:1-10:21)

Róm 9. Igazat mondok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem a Szent Szellemmel együtt tesz bizonyosságot mellettem, **2** hogy nagy az én szomorúságom és szüntelen az én szívemnek fájdalma; **3** mert kívánám, hogy bárcsak én magam lennék átkozott, elszakasztva a Krisztustól az én testvéreim helyett, akik rokonaim test szerint; **4** akik izraeliták, akiké a fiúvá fogadás és a dicsőség és a szövetségek, meg a törvényadás és az Isten szolgálata és az ígéretek; **5** akiké az ősatyák, és akik közül való test szerint a **Krisztus, aki mindennek fölött örökké áldandó Isten.** Ámen.

6 Nem mintha megghiúsult volna az Isten beszéde. Mert nem mindnyájan izraeliták azok, akik Izráeltől származnak. **7** Se nem mindenki Ábrahám magva, aki az ő gyermeke; hanem: „*Izsákban neveztetik neked a te magod.*” (1 Móz 21:12) **8** Azaz, nem a test gyermekei az Isten gyermekei; hanem az ígélet gyermekeit tekinti magul. **9** Mert az ígéletnek beszéde ez: „*Ez időtájtban eljövök, és Sárának fia lesz.*” (1 Móz 18:10) **10** De nemcsak vele történt így, hanem Rebekával is, aki egyugyanazon személytől lett várandós, Izsáktól, a mi ősatyánktól: **11** hiszen mikor még meg sem születtek, sem semmi jót vagy gonoszt nem cselekedtek – hogy az Istennek kiválasztáson alapuló döntése érvényesüljön, amely nem a cselekedetektől, hanem az elhívótól függ –, **12** megmondatott neki, hogy: „*A nagyobbik szolgál a kisebbiknek*” (1 Móz 25:23), **13** amint meg van írva: „*Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.*” (Mal 1:2-3)

14 Mit mondhatunk erre: – Vajon nem igazságtalanság-e ez Istentől?

- Távol legyen! **15** Mert Mózesnek ezt mondja: „**Könyörülök azon, akin könyörülök, és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek.**” (2 Móz 33:19) **16** Annak okáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. **17** Mert azt mondja az Írás a fáraónak, hogy: „Azért támasztottalak téged, hogy megmutassam rajtad az én csodatevő erőmet, és hogy hirdessék az én nevet az egész földön.” (2 Móz 9:16) **18** Annak okáért, akin akar, megkönyörül, akit pedig akar, megkeményít.

19 Mondhatnád erre nekem:

- Akkor hogyan hibáztathat hát engem? Hiszen az ő akaratának kicsoda állhat ellene?

- **20** Sőt inkább kicsoda vagy te, óh ember, hogy feleselsz az Istennel? Avagy mondja-e a készítmény a készítőjének: „Miért ilyennek készítettél engem?” **21** Avagy nincsen-e a fazekasnak hatalma az agyagon, hogy ugyanazon összegyúrt agyagból némely edényt tisztességre, némelyet pedig becstelenségre csináljon? **22** Isten pedig, amikor be akarta mutatni az ő haragját, és meg akarta ismereteni hatalmát, nagy türelemmel elviseelte a harag edényeit, melyeket elpusztításra készített, **23** mégpedig azért, hogy megismertesse az ő dicsőségének gazdagságát az irgalom edényein, melyeket eleve dicsőségre készített. **24** Ilyeneként hívott el minket is, nemcsak a zsidók közül, hanem a nemzetek közül is, **25** amint Hóseásnál is mondja: „*Hívom a Nem-népemet Népemnek; és a Nem-szeretettet Szeretettnek*” (Hós 2:22); **26** és: „*Lesz, hogy azon a helyen, ahol megmondatott nekik: Ti nem vagytok az én népem, ott az élő Isten fiainak fognak hívatni.*” (Hós 1:10) **27** Ésaiás pedig ezt kiáltja Izráel felől: „*Ha Izráel fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fövénye, csak a maradék tartatik meg.*” **28** Mert beszédét beteljesíti és rövidre szabja azt igazságosságban; mivel rövidesen végez az Úr a Földön.” (Ézs 10:22-23) **29** És amint

Ésaiás előre megmondta: „*Ha a Seregeknek Ura nem hagyott volna nekünk magot, olyanokká lettünk volna, mint Szodoma, és Gomorához volnánk hasonlók.*” (Ézs 1:9)

30 Mit mondunk hát erre? Azt, hogy a nemzetek közül származók, akik az igazságosságra nem törekedtek, az igazságosságot /megigazulást elnyerték, még pedig a hitből való igazságosságot /megigazulást; **31** Izráel ellenben, aki az igazságosság Törvényét követte, nem jutott el az igazságosság Törvényére. **32** Hogy miért? Azért, mert nem hitből követték, hanem mintegy a Törvény megcselekvéséből; és beleütköztek a beleütközés kövébe, **33** amint meg van írva: „*Íme, beleütközés követ és megbotránkozás szikláját teszem Sionba; és aki hisz benne, nem szégyenül meg.*” (Ézs 28:16; 8:14)

Róm 10. Testvéreim, szívem szerint kívánom és könyörgök is Istenhez Izráel megmeneküléseért. **2** Mert bizonyosságot teszek felőlük, hogy Isten iránt való buzgóság van bennük, de nem megismerés szerint. **3** Mert az Isten igazságosságát nem ismervén, és saját igazságosságukat igyekezően érvényre juttatni, az Isten igazságosságának nem rendelték alá magukat. **4** Hiszen a **Törvény végső célja Krisztus minden hívőnek megigazulására.**

5 Mert Mózes a Törvényből származó igazságosságról /megigazulásról azt írja, hogy „aki azokat cselekszi, élni fog általa.” (3 Móz 18:5)

6 A hitből származó igazságosság /megigazulás azonban ekképpen szól: - „Ne mondd a te szívedben: Kicsoda megy föl a mennybe?” (5 Móz 30:12) - azaz, hogy Krisztus lehozza -; **7** avagy: „Kicsoda száll le a mélységbe?” - azaz, hogy Krisztust a halálból felhozza.

8 Hanem mit mond?

– „Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben” (5 Móz 30:14), azaz a hit beszéde, amelyet mi hirdetünk.

9 Mert ha a te száddal megvallod, hogy Jézus az Úr, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta őt a halálból, megmenekülsz. 10 Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, szájjal pedig megvalljuk, hogy megmenekülünk. 11 Ugyanis azt mondja az Írás: „Valaki hisz őbenne, nem szégyenül meg.” (Ézs 28:16; Zsolt 25:3)

12 Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Ura mindenkinek, aki kegyelemben gazdag mindenkihez, aki őt segítségül hívja. **13** Mert: „**Mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megmenekül.**” (Jóel 2:32)

14 Mi módon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? Mi módon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mi módon hallanának róla, ha nincs, aki hirdesse nekik? **15** Mi módon hirdetnék pedig, ha el nem küldetnek? Amiképpen meg van írva: „Mily’ szépek a békeesség üzenetét hirdetőknak lábai, akik örömhírt hirdetnek!” (Ézs 52:7)

16 Csakhogy nem mindenki fogadja el az örömhírt /evangéliumot. Mert Ésaías azt mondja: „Uram! Kicsoda hitt a mi igehirdetésünknek?” (Ézs 53:1) **17 Azért a hit az üzenet meghallásából származik, az üzenetet pedig Isten kijelentett beszédén keresztül lehet meghallani.**

18 De kérdezem:

– Avagy nem hallották-e?
– Sőt inkább „az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakóföld véghatáráig az ő beszédük.” (Zsolt 19:5)

19 És kérdezem:

– Avagy Izrael nem ismerte-e meg?
– Elsőként Mózes mondja: „**Én titeket féltékennyé teszek egy nem-néppel, egy értetlen nemzettel ingerlek fel titeket.**” (5 Móz 32:21) **20** Ésaías pedig merészen ezt mondja: „Megtaláltak azok, akik engem nem keresnek; nyilvánvaló lettem azoknak, akik felő-

lem nem kérdezősködtek.” (Ézs 65:1) **21** Izráelről pedig ezt mondja: „Egész nap kitártam karomat az engedetlenkedő és nekem ellentmondó nép felé.” (Ézs 65:2)

A zsidó nép ideiglenes elvettetése (11:1-24)

Róm 11. Kérdezem tehát:

– Avagy elvette-e Isten az ő népét?
– Távol legyen! Hiszen én magam is izraelita vagyok, Ábrahám magvából, Benjámin nemzetségéből származó. **2 Nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert.** Avagy nem tudjátok-e, mit mond az írás Illésről, amint Istenhez könyörög Izráel ellen, mondván: **3 „Uram, a te prófétáidat megölték, és a te oltáraidat lerombolták; és csak én egyedül maradtam, és engem is halálra keresnek.”** (1 Kir 19:10, 14)

4 De mit mond neki az isteni felelet? „Meghagytam magamnak hétezer embert, akik nem hajtottak térdet a Baálnak.” (1 Kir 19:18)

5 Ekképpen azért **most is van maradvány a kegyelemből való kiválasztás alapján.** **6** Hogyha pedig kegyelemből, akkor nem cselekedetekből: különben a kegyelem nem volna többé kegyelem. Hogyha pedig cselekedetekből, akkor nem lenne többé kegyelem: különben a cselekedet nem volna többé cselekedet.

7 Hogyan is van ez tehát? Amit Izráel keres, azt nem találta meg, de a kiválasztottak megtalálták; a többiek pedig keménnyé lettek téve; **8** amint meg van írva: „Az Isten mély kábultság szellemét adta nekik; szemeket, hogy ne lássanak, füleket, hogy ne halljanak, mind e mai napig.” (Ézs 29:10; 6:9-10)

9 Dávid is ezt mondja: „Legyen az ő asztaluk csapdává, hálóvá, botránkozássá és megtorlássá. **10** Sötétedjenek meg az ő szemeik, hogy ne lássanak, és az ő hátukat mindig görbítsd meg!” (Zsolt 69:23-24)

11 Annak okáért mondom:

– Avagy azért botlottak-e meg, hogy elessenek?

– Távol legyen! Hanem az ő elbukásuk folytán lett a megmenekülés a nemzeteké, hogy őket féltékennyé tegye. **12** Ha pedig az ő elesésük a világ számára gazdagság, és az ő kudarcuk a nemzetek számára gazdagság, mennyivel inkább az ő teljességre jutásuk?

13 Mert hozzátok, a nemzetekből származókhöz szólok, amennyiben én a nemzetek apostola vagyok, a szolgálatomat dicsőítem, **14** hátha sikerül valahogy féltékennyé tennem testvéreimet, és meg tudok menteni néhányat közülük. **15** Mert ha az ő elvetetésük a világ számára megbékélést hozott, mit hoz majd az ő befo gadásuk, ha nem életet a halálból?

16 Ha pedig a zsenge szent, akkor a tészta is; és ha a gyökér szent, az ágak is azok. **17** Ha pedig némely ágak kitörtettek, te pedig vadolajfa létedre beoltattál azok közé, és részese lettél az olajfa életnedvet adó gyökerének; **18** ne kevélykedjél az ágak ellen: ha pedig kevélykedsz: nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged!

19 Azt mondod azért:

– Kitörtettek az ágak, hogy én oltas sam be.

– **20** Úgy van; hitetlenség miatt törtet tek ki, te pedig hit által állsz. Fel ne fuvalkodjál, hanem félj! **21** Mert ha az Isten a természetes ágakat nem kí mélte, nehogy aztán téged se kíméljen majd! **22** Vedd észre azért az Istennek jóságát és szigorúságát: azok iránt, akik elestek, szigorúságát; irántad pedig a jóságát, ha megmaradsz a jó indulatában; különben te is kivá gatatsz. **23** Sőt azok is, ha nem marad nak meg a hitetlenségben, beoltatnak; mert az Isten ismét beolthatja őket. **24** Mert ha téged lemetszett termé szetes vadolajfádról, és a természet rendje ellenére beoltott a szelíd olaj fába, mennyivel inkább be fogja oltani őket a természet rendje szerint az ő saját olajfájukba!

A zsidó nép végső üdvösségének ígé re te (11:25-36)

25 Mert nem akarom, hogy ne tudjátok testvéreim ezt a titkot – nehogy bölcsnek tűnjetek ön maga tok szemében –, hogy a megkemé nyedés Izráelre nézve csak részle gesen történt, ameddig a nemzetek ből származók teljes számban be nem jutnak, **26** és így az egész Izrá el megmenekül, amint meg van ír va: „Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól az istentelensé güket. **27** És ez nekik az én szövetsé gem, midőn eltörlöm az ő bűneiket.” (Ézs 59:20-21)

28 Az evangéliumra nézve ugyan ellenségek tiértetek /ti érdeketekben; de a kiválasztásra nézve szeretettek az ósatyák miatt. **29** Mert megbán ha tatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása. **30** Mert amiképpen ti egy kor engedetlenek voltatok az Isten nek, most pedig könyörületre talál tatok az ő engedetlenségük miatt: **31** azonképpen ők is most engedet lenné lettek, hogy az irántatok megnyilvánuló könyörület révén ők is irgalmat nyerjenek. **32** Mert az Isten mindenkit engedetlenség alá rekesztett, hogy mindenkin könyö rülhessen.

33 Óh Isten gazdagságának, böl csességének és tudományának mélysége! Mily igen kifürkészhetet lenek az ő ítéletei, és kinyomoz ha tatlanok az ő útjai! **34** Mert „kicsoda ismerte meg az Úr szívének értelmét? Vagy kicsoda volt neki tanácsadója?” (Ézs 40:13-14) **35** „Avagy kicsoda adott előbb neki, hogy annak visszafi zesse azt?” (Jób 41:11) **36** Mert Őtőle, Őáltala és Őerte van minden. Övé a dicsőség mindörökké. Ámen!

Útmutatás a keresztyén életmódhoz (12:1-21)

Róm 12. Kérlek azért titeket testvéreim az Istennek irgalmassá gára, hogy szánjátok oda a ti testei-

teket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteket; **2** és ne idomuljatok e világ-korszakhoz, hanem változzatok el a ti szívetek értelmének megújítása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, számára kedves és tökéletes akarata!

3 Mert a nekem adott kegyelem által mondom mindenkinek közöttetek, hogy ne gondoljon senki többet magáról, mint amennyit kell, hanem józanon gondolkozzon mindenki az Istentől neki adott hit mértéke szerint. **4** Mert amiképpen egy testben sok testrészünk van, de nem minden testrész ugyanazt a tevékenységet végzi: **5** azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk. **6** Minthogy azért **különböző kegyelmi ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint:** akár **prófétálás**, a hitnek mértéke szerint gyakoroljuk; **7** akár **szolgáló**, a szolgálatban; akár **tanító**, a tanításban; **8** akár **buzdító**, a buzdításban; az **adakozó** tettetés nélkül; az **előljáró** lelkesen; a **könyörülő** jókedvűen gyakorolja.

9 A szeretet képmutatás nélküli legyen. **Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz!** **10** A testvéri szeretetben egymást odaadással szeretők; a tiszteletadásban egymást megelőzők legyetek! **11** A buzgóságban ne legyetek tétovázók; a Szellemben tüzesek legyetek; az Úrnak szolgáljatok! **12** A reménységben örvendezők; a szorongattatásban tűrők; az imádkozásban kitartóak; **13** a szentek szükségére adakozók legyetek; a vendégszeretetet gyakoroljátok!

14 Áldjátok azokat, akik titeket üldöznék; áldjátok, és ne átkozzatok!

15 Örüljetek együtt az örvendezőkkel, és sírjátok együtt a sírókkal!

16 Egymás iránt figyelmesek, egymással törődők legyetek; ne túl magas dolgokon jártassátok eszeteket, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű-

ekhez, nehogy bölcseknek tűnjetek magatok előtt!

17 Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek! A jóra legyen gondotok minden ember előtt!

18 Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességben éljetek!

19 Magatokért bosszút ne álljatok szereteteim, hanem adjatok helyet Isten haragjának; mert meg van írva: „*Enyém a bosszúállás, majd én megfizetek*” (5 Móz 32:35) – ezt mondja az Úr. **20** Azért, „*ha éhezik a te ellenséged, adj ennie; ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt műveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére.*” (Péld 25:21-22)

21 Ne arasson győzelmet a gonosz feletted, hanem inkább jóval győz le a gonoszt!

Engedelmesség az államhatalomnak (13:1-7)

Róm 13. Minden lélek engedelmeskedjen a fölötte álló tekintélyeknek; mert nincsen tekintély, hanem csak Istentől: és amely tekintélyek vannak, az Istentől rendeltettek. **2** Azért, aki ellenszegül a tekintélynek, az Isten rendelkezésének szegül ellene; akik pedig ellene szegülnek, önmaguknak szereznek ítéletet. **3** Mert a fejedelmek nem a jó, hanem a gonosztettek elrettentésére vannak. Akarod-e pedig, hogy ne félj a hatalmasságtól? Cselekedd a jót, és dicséretet fogsz nyerni tőle! **4** Mert Isten szolgálja ő a te javadra. Ha pedig gonoszságot követsz el, félj, mert nem ok nélkül visel fegyvert: mert Isten szolgálja, aki igazságot szolgáltat, hogy megbüntesse azokat, aki gonoszul cselekszenek. **5** Annak okáért szükséges engedelmeskedni, nem csak a büntetés, hanem a lelkiismeret miatt is. **6** Hiszen azért fizettek adót is; mivelhogy Istennek szolgálai ők, akik éppen ebben a tisztükben fáradoznak. **7** Adjátok meg azért mindenkinek,

amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztelettel, a tiszteletet!

Éljünk szeretetben és tisztaságban (13:8-14)

8 Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, az a Törvényt teljesítette. **9** Mert ez: „Ne kövess el házasságtörést!”, „Ne ölj!”, „Ne lopj!”, „Ne tanúskodj hamisan!”, „Ne kívánd ...!” (2 Móz 20:13-17), és ha bármi más parancs van még, ebben az igében foglaltatik egybe: **„Szeressed ember-társadat, mint önmagadat!”** (3 Móz 19:18) **10 A szeretet nem illeti gonosszal az embertársát. Annak okáért a Törvény teljesítése a szeretet.**

11 S mindezt úgy tegyétek, mint akik felismerik a kijelölt időt, tudván, hogy ideje már az álomból felébrednünk; mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívők-ké lettünk. **12** Az éjszaka elmúlóban, a nappal pedig elközelgett; vessük le azért a sötétség cselekedeteit, és ölt-sük magunkra a világosság fegyvereit! **13** Amint nappal illik, ékesen járjunk, nem dorbézolásokban és részes-geskedésekben, nem paráználkodásokban és kicsapongásokban, nem viszálykodásban és irigységben: **14** hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és ne tápláljátok a test kívánságait!

Részletkérdések (étkezési szokások, ünnepnapok megtartása) miatt ne gyengítsük az egységet (14:1-12)

Róm 14. A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítélgetvén vélekedéseit! **2** Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet; a hitben erőtlent pedig zöldséget eszik. **3** Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik; és aki nem eszik, ne ítélje el azt, aki eszik. Mert az Isten befogadta őt. **4**

Kicsoda vagy te, hogy elítéled a más szolgáját? Az ő saját ura előtt áll meg vagy bukik el. De meg fog állni, mert az Úr által képes rá, hogy megálljon.

5 Emez az egyik napot különbnek tartja a másiknál: amaz pedig minden napot egyformán (többre) tart. Ki-ki a saját szívének értelme felől legyen meggyőződve! **6** Aki ügyel a napra, az Úrért ügyel: és aki nem ügyel a napra, az Úrért nem ügyel. Aki eszik, az Úrért eszik, hiszen hálát ad az Istennek: és aki nem eszik, az Úrért nem eszik, és hálát ad az Istennek. **7** Mert közülünk senki sem önmagának él, és senki sem önmagának hal meg: **8** mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha pedig meghalunk, az Úrnak halunk meg. **Azért akár éljünk, akár meghaljunk, az Úréi vagyunk.** **9** Mert azért halt meg és támadt fel és ele-venedett meg Krisztus, hogy mind holtakon mind élőkön uralkodjon.

10 Te pedig miért ítélsz a testvéred fölött? Avagy te is miért veted meg a te testvéredet? Hiszen **mindnyájan oda állunk majd a Krisztus ítélőszéke elé.** **11** Mert meg van írva: „Élek én – mondja az Úr –, mert nekem hajol meg minden térd, és minden nyelv Istent vallja meg.” (Ézs 45:23)

12 Azért hát mindegyikünk maga ad számot önmagáról az Istennek.

Ne botránkoztassuk meg az aggályosabbakat sem (14:13-15:7)

13 Annak okáért egymást többé ne ítéljessük: hanem inkább arra törekedjete, hogy a ti testvéreiteknek ne okozzatok megütközést vagy megbotránkozást! **14** Tudom és meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában: hanem bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja. **15** Mert ha a te testvéred az étel miatt szomorodik meg, akkor te már nem szeretettől vezérelve jársz. Ne okozd vesztét annak a te ételeddel, akiért Krisztus meghalt! **16** Ne káromolják hát azt, ami nektek jó! **17** Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem a Szent Szellem

által való igazságosság /megigazulás, békesség és öröm. 18 Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Isten előtt, az emberek előtt pedig kipróbált. 19 Azért tehát törekedjünk a békességre és egymás építésére! 20 Ne rombold le az étel kedvéért az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki megütközést keltve eszi. 21 Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te testvéred megütközik vagy megbotránkozik, vagy erőtlenségre. 22 Te, akinek hited van: tartsd meg magadban Isten előtt. Boldog, aki nem ítéli el magát abban, amit helyesel. 23 Aki pedig kételkedik, mikor eszik, ítélet alatt van, mert nem hitből eszik. **Ami pedig nincs hitből, bűn az.**

Róm 15. Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtlenségüket hordozzuk, és ne a magunk kedvében járjunk. 2 Mindegyikünk az ő felebarátjának /embertársának kedvében járjon annak javára és épülésére. 3 Mert Krisztus sem a maga kedvét kereste, hanem amint meg van írva: „A te gyalázóidnak gyalázásai hullottak rám.” (Zsolt 69:10)

4 Mert amik régen megíratk, a mi tanulságunkra íratk meg: hogy állhatatosság /kitartás és az Írások bátorítása által reménységünk legyen. 5 Az állhatatosságnak /kitartásnak és vigasztalásnak Istene pedig adja meg nektek, hogy Krisztus Jézus szerinti teljes egyetértésben legyetek egymással: 6 hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek az Istent, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak Atyját! 7 Azért fogadjátok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére!

A Messiás egységet munkál a zsidó és nem zsidó hívők között (15:8-13)

8 Mondom pedig, hogy Jézus Krisztus a körülmetéltek szolgálója lett az Isten igazságaért, hogy megerősítse

az atyáknak adott ígéreteket; 9 a nemzetekből valók pedig irgalmasságáért dicsőítik Istent, amint meg van írva: „Annak okáért megvallak Téged a nemzetek között, és dicséretet éneklek a te nevednek!” (Zsolt 18:50); 10 majd ismét azt mondja: „Örüljétek nemzetek az ő népével együtt!” (5 Móz 32:43); 11 és újból: „Dicsérjétek az Urat mind, ti nemzetek, és magasztaljátok őt mind, ti népek!” (Zsolt 117:1) 12 Ésaías pedig ismét így szól: „Gyökér sarjad Jisájból, aki föltámad, hogy uralkodjék a nemzeteken; őbenne reménykednek a nemzetek.” (Ézs 11:10)

13 A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket a hitben való teljes örömmel és békességgel, hogy bőszesen részesüljétek a reménységből és a Szent Szellem erejéből!

Pál szolgálata a nemzetek között, és utazási tervei (15:14-33)

14 Magam is meg vagyok pedig győződve felőletek, testvéreim, hogy ti magatok is tele vagytok jóssággal, beteljesedtetek mindenféle ismerettel, képesek lévén egymást is útba igazítani. 15 Bátrabban írtam pedig nektek testvéreim, részben mintegy újra emlékeztetve titeket az Isten kegyelme által, amit azért adott nekem, 16 hogy Jézus Krisztus szolgálója legyek a nemzetek között, munkálkodván az Isten evangéliumának papi szolgálatában, hogy a nemzetek áldozata szívesen fogadott és a Szent Szellem által megszentelt legyen. 17 Van azért mivel dicsekedjem a Jézus Krisztusban, az Istenre tartozó dolgokkal, 18 mert nem merek szólni semmiről, amit nem Krisztus vitt volna véghez általam a nemzetek engedelmissége érdekében, szóval és tettel, 19 jelek és csodák ereje által, az Isten Szellemének ereje által; úgyannyira, hogy én Jeruzsálemről és környékéről fogva Illyriáig beteljesítettem a Krisztus evangéliumát. 20 Ekképpen pedig becsületbeli dolog számomra, hogy ne ott hirdessem az evangéliumot, ahova Krisztus híre-neve már eljutott, hogy

ne mások által lerakott alapra építsek: **21** hanem amint meg van írva: „Akiknek nem hirdették Őt, azok meglátják; és akik nem hallották, megértik.” (Ézs 52:15)

22 Annak okáért sokszor meg is akadályoztattam abban, hogy elmenjek hozzátok. **23** Most pedig, mivelhogy nincs már munkaterület számomra ezeken a vidékeken, és mert már sok esztendő óta vágyódom hozzátok eljutni: **24** ha Hispániába utazok, elmegyek hozzátok. Mert remélem, hogy átutazóban megláthatlak benneteket, és ti elkísértek oda, miután veletek már valamennyire beteljesedtem.

25 Most pedig Jeruzsálembe megyek, hogy szolgáljak a szenteknek. **26** Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a Jeruzsálembeli szentek között levő nincstelenekkel közösséget vállaljanak – **27** helyesnek is látták, de tartoznak is vele. Mert ha a nemzetek közül származók az ő szellemi javaikból részesültek, tartoznak nekik viszontszolgálni földi javaikkal. **28** Ha tehát ezt elvégeztem, és szolgálatuk gyümölcse a pecsétet ráütöttem, köztetek megyek át Hispániába. **29** Tudom pedig, hogy amikor hozzátok megyek, a Krisztus evangéliuma áldásának teljességével megyek.

30 Kérlek pedig benneteket testvéreim a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Szellem szeretetére, hogy imáitokban velem együtt küzdjete értem Isten előtt, **31** hogy szabaduljak meg azoktól, akik hitetlenek Júdeában, és hogy jeruzsálemi szolgálatom kedves legyen a szentek előtt; **32** hogy örömmel menjek hozzátok az Isten akaratából, és felfrissülhessek veletek együtt. **33** A békesség Istene pedig legyen mindnyájatokkal! Ámen.

Üdvözlések (16:1-16)

Róm 16. Ajánlom pedig nektek Fébét, a mi nénénket, aki a

Kenkhréabeli gyülekezetnek szolgálója: **2** hogy fogadjátok őt az Úrban szentekhez illendően, és legyetek mellette, ha valami dologban rátok szorul. Mert ő is sokaknak pártfogója volt, nekem magamnak is.

3 Köszöntsétek Priscillát és Akvilát, akik nekem munkatársaim Krisztus Jézusban, **4** akik az én életemért a saját fejüket kockáztatták; akiknek nemcsak én mondok köszönetet, hanem a nemzetek minden gyülekezete is. **5** És köszöntsétek azt a gyülekezetet, mely az ő házukban van!

Köszöntsétek az én szeretett Epenétoszomat, aki Akhája zsengeje a Krisztusban!

6 Köszöntsétek Máriát, ki sokat munkálkodott körülöttünk!

7 Köszöntsétek Andronikoszt és Juniát az én rokonaimat és az én fogolytársaimat, akik híresek az apostolok között, akik már előttem a Krisztusban voltak!

8 Köszöntsétek Ampliászt, ki nekem szerelmesem az Úrban!

9 Köszöntsétek Urbánuszt, a mi munkatársunkat a Krisztusban, és az én szeretett Sztakhüszomat!

10 Köszöntsétek Apellészt, aki a Krisztusban megpróbáltatott!

Köszöntsétek az Arisztobulosz háznépéből valókat!

11 Köszöntsétek Heródiont az én rokonomat!

Köszöntsétek a Nárcisszusz háznépéből azokat, akik az Úrban vannak!

12 Köszöntsétek Trüfainát és Trüfószát, kik fáradoznak az Úrban!

Köszöntsétek a szeretett Persziszt, ki sokat fáradozott az Úrban!

13 Köszöntsétek Rufuszt, aki kiválasztott az Úrban, és az ő anyját, aki az én anyám is!

14 Köszöntsétek Ászünkritoszt, Flegónt, Hermászt, Pátrobászt, Hemészt, és a testvéreket, kik velük vannak!

15 Köszöntsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és az ő nénjét, és Olimpászt és minden szenteket, kik velük vannak!

16 Köszöntsétek egymást szent csókolással!

Köszöntenek titeket a Krisztus gyülekezetei!

Figyelmeztetés a hamis igehirdetők ellen (16:17-20)

17 Kérlek pedig titeket testvéreim, tartsátok szemeteket azokon, akik széthúzásokat és botránkozásokat okoznak a tanításokkal szemben, melyeket megtanultatok; és kerüljétek el őket, 18 mert az ilyenek a mi Urunk Jézus Krisztusnak nem szolgálnak, hanem az ő hasuknak; és nyájas beszéddel, meg hízelkedéssel félrevezetik a naivak szívét. 19 Mert a ti engedelmisségetek híre mindenkihez eljutott. Örülök azért nektek; de **szeretném, hogy bölcssek legyetek a jóban, ártatlanok pedig a rosszban.** 20 **A békességnek Istene pedig összetöri a Sátánt a ti lábaitok alatt hamar.** A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme veletek! Ámen.

További üdvözlések (16:21-24)

21 Köszöntenek titeket Timótheus, az én munkatársam, és Luciusz, Jászón, és Szoszipatrosz az én rokonom.

22 Köszöntelek titeket az Úrban én, Terciusz, aki e levelet írtam.

23 Köszönt titeket Gájusz, aki nekem és az egész gyülekezetnek gazdája.

Köszönt titeket Erásztosz a városnak kincstartója, és Kvártusz testvér.

24 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme mindnyájatokkal! Ámen.

Isten dicsérete (16:25-27)

25 Annak pedig, aki titeket megerősíthet az én evangéliumom és a Jézus Krisztus hirdetése által, annak a titoknak kijelentése folytán, mely örök időtől fogva el volt hallgatva, 26 most azonban láthatóvá vált az örök Isten parancsára a prófétai Írások által, a hitben való engedelmisségre, és ismertté lett minden nemzet számára – 27 az egyedül bölcs Istennek, Jézus Krisztus által: Neki legyen dicsőség mindörökké! Ámen.